

Ismael Palacín: «La innovació educativa es fa creant un ecosistema propici»

El director de la Fundació Jaume Bofill ha parlat a Figueres sobre propostes per transformar l'educació

Ismael Palacín, a l'Auditori dels Caputxins de Figueres.

Ismael Palacín va treballar durant molts anys com a educador social en barris d'alta complexitat de Barcelona. Ara, és el director de la Fundació Jaume Bofill, que engloba una gran xarxa d'experts, investigadors i mestres que tenen la finalitat de fer propostes per assolir una transformació que porti cap a la consolidació de la innovació educativa.

La innovació ha de ser efectiva, ha de servir perquè l'aprenentatge

dels infants sigui més profund i valuós. Sabem que moltes de les pràctiques que estem utilitzant al món educatiu no són efectives i per això és tan necessària la innovació. La innovació ha de ser accessible, ha de servir, sobretot, per a aquells alumnes que més ho necessiten. La innovació ha de ser, també, sostenible i realista. I, alhora, hi ha una quarta característica: perquè sigui innovació no s'ha de parlar només de metodologies, sinó que s'ha de focalitzar en els objectius, ha de servir per preguntar-nos què volem que aprenguin els nens avui dia.

S'ha referit a la falta d'efectivitat de pràctiques que s'utilitzen en alguns centres. Pot posar algun exemple?

Avaluar només amb exàmens tipus text no és suficient, perquè sobreentrenen la memòria de curt termini de l'alumne i es premien un tipus de resultat, però no l'aprenentatge profund ni l'esforç. Sabem que si s'abusa de l'aprenentatge memorístic o de les classes magistrals, en comptes de l'aprenentatge actiu, es limita molt que l'alumne aprengui i limita la seva capacitat d'aplicar aquells coneixements.

Què vol dir quan parla d'una innovació accessible?

El fill d'una família amb molta instrucció, allò que no aprengui a l'escola ja ho aprendrà a casa o en altres llocs, però aquells alumnes amb condicions culturals menys avantatjades són aquells que a l'escola s'ho juguen tot. La innovació ha d'estar al servei d'aquells alumnes als quals els costa més aprendre o que tenen altres maneres d'aprendre.

De quina forma es pot aconseguir, d'una forma sostenible, que tots els centres educatius siguin innovadors?

La sostenibilitat i el realisme no es corresponen amb allò que farem quan tinguem temps, quan tinguem molts recursos, quan ens sentim que estem inspirats o quan tinguem moltes ganes. Si no has trobat la forma de sistematitzar la innovació, cada dia, en tots els cursos, amb tots els nanos, no és innovació, és una activitat interessant, atractiva i, fins i tot, espectacular. Perquè sigui innovació ha de ser com un telèfon mòbil, el puc portar sempre a la butxaca i puc trucar o fer-lo servir. La innovació ha de ser útil i ha de donar lloc a un canvi profund.

Què volem que aprenguin els alumnes avui dia?

Hem de donar menys importància a allò que ensenyem i molta més a allò que l'alumne aprèn. Jacques Delor va dir, fa més de 30 anys, a la Unesco, quins són els quatre pilars bàsics de l'educació: l'escola ha d'ensenyar a conèixer, ha d'ensenyar a fer coses amb allò que coneixes, ha d'ensenyar a ser i ha d'ensenyar a conviure. El deure d'una bona escola és que tothom arribi al màxim del seu potencial.

Quines pràctiques educatives s'engloben en la innovació?

El repte és crear un model. Això del model ho hem d'entendre bé. Ens equivocarem si creiem que la innovació educativa es fa amb decrets, lleis o normes. La innovació educativa es fa creant un ecosistema propici, afavorint les xarxes de mestres, donant autonomia als centres, desburocratitzant el control de dalt a baix al qual hem sotmès l'educació, invertint més. Allò que ara ens sembla nou, d'aquí a pocs anys ens ha de semblar de sentit comú.

Hi creu l'escola, en la transformació educativa?

Per primera vegada tenim una massa crítica molt gran de mestres que empenyen aquest canvi cap a la innovació educativa, i tenim un percentatge de famílies que el demanen. Tradicionalment, les famílies no eren gaire partidàries del canvi, però ara hi ha tota una generació de famílies amb moltes ganes.

Quina tasca fa la Fundació Jaume Bofill?

Som allò que se'n diu una think tank. Fem recerca en l'àmbit educatiu, basant-nos en dades i en anàlisis, per avaluar allò que funciona i allò que no. Analitzem experiències d'aquí i experiències de fora, fem debats i consensos reunint mestres, inspectors, experts de la universitat, per discutir com portar allò que funciona a Catalunya i, per això, fem propostes.

Font del document:

http://www.emporda.info/comarca/2017/11/11/ismael-palacin-innovacio-educativa-creant/373780.html?utm_source=rss